

Тема. Шлях Фауста до пізнання істини

Автор: Новосад Ірина Олександрівна,
вчитель зарубіжної літератури
ЗОШ №25 м. Рівного

Мета. Продовжити роботу над змістом, працювати над формуванням навичок виразного читання, зв'язного мовлення, над вдосконаленням навичок аналізу тексту художнього твору і сприяти вихованню в учнів безкорисливості, бажання бути потрібним, корисним, служити людям

Обладнання. Портрет Й.В.Гете, ілюстрації до твору, роздатковий матеріал, хрестоматія Б.Шалагінова (9кл.).

Тип уроку. Робота з текстом художнього твору

Форма проведення. «Круглий стіл»

Хід уроку

... До істини іду

Щодня. Щомиті. Кожної хвилини.

Одне знаходжу, інше розгублю...

Та вперто йду. Топчу свою стежину.

Ярослава Городницька «Буденна чаша»

- I. Вступне слово вчителя. Підготовка до сприйняття навчального матеріалу**
- Доброго дня, друзі!
  - Про що ви замислювались, коли сьогодні вранці йшли до школи? (Відповіді учнів) І мене хвилюють подібні проблеми – буденні, повсякденні. Адже ми – люди й не можемо не думати про це.
  - А ось послухайте (звернення до епіграфу).
  - Над чим замислилася Я. Городницька? Відчуваєте, що це дещо інші роздуми? Які? (Навіть філософські)

Звернемося до запису на дошці (тема). Яким чином, на ваш погляд, епіграф може стосуватися теми нашого уроку? (Відповіді учнів) Як бачимо, філософські, «вічні проблеми» бентежили й Фауста, головного героя найвизначнішого творіння Гете.

II. Повідомлення теми, завдань уроку. Мотивація навчальної діяльності

Запрошую вас на сьогоднішньому уроці взяти участь у засіданні «круглого столу»: «Шлях Фауста до пізнання істини» (Учні записують тему, епіграф уроку). Зичу нам усім успіху і пам'ятаймо, що істина « не народжується і не знаходиться в голові окремої людини, вона народжується між людьми, які разом шукають її, у процесі спілкування» (М.Бахтін)

Словникова робота. *Істина* – 1. Те, що існує у дійсності, відображає дійсність, правда; 2. Твердження, судження, яке перевірене практикою, досвідом.

На які питання ми будемо шукати відповіді? Із ваших відповідей я виокремила ось такі завдання:

1. Що спонукає Фауста шукати істину?
2. Яку істину прагне він пізнати?
3. Який шлях обирає?

III. Діяльнісний етап: робота над темою уроку

Що ж, завдання визначено, шукаємо відповіді.

∞ Перше завдання

Звернемося до тексту художнього твору: розглянемо хрестоматію на с.188 (**Частина перша. Дія перша. Ніч**). Виразне читання. Хто бажає?

- ❖ **Словникова робота.** *Напучати* – наставляти
- Чим незадоволений Фауст?

Висновок.(у роздатковий матеріал, додаток № 1). Багато знає, вміє, але не бачить користі від себе для людей. Сам немає ніяких радощів.

Таким передав характер Фауста німецький актор **Геста Екман**, 1926 рік. (додаток № 2)

На 1-ше питання дали відповідь. (Наголосити на записах у роздатковий матеріал.)

∞ Друге завдання

Переходимо до 2-го питання (читаємо)

- **Приєм «Коло думок»** (Відповіді учнів).
У хрестоматії представлені не всі уривки, і я прочитаю цей уривок (**Частина перша. Дія 1. Кабінет Фауста**).
Визначте головну думку й запишіть як висновок (роздатковий матеріал).

Висновок. Осягнути сенс буття, усвідомити себе у світі.

- Зразок виразного читання учителем:

Науки стали мені ненависні.
Тепер у вирі чуттєвих втіх
Я пристрасті племін заспокою,
За чарівною пеленою
Набачусь див і чуд усіх.
Риньмося сміло в часу прибий,
В потік випадків і подій,
Нехай і сміх, і плач,
І щастя, й біль невдач
Перехлюпуються, як хвилі рік:
Лиш в русі проявить себе чоловік.

(Переклад М. Лукаша)

«Лиш в русі проявить себе чоловік». Як ви думаєте, якими лише дієсловами можна пояснити цю думку? Запишіть як відповідь на 2-ге завдання нашого уроку.

- Я вам допоможу: покажу **пантоміму** (Рухатися, діяти, шукати, пізнати, помилятися, виправляти, обирати).
- І все це?... (Знову звернемося до теми, епіграфу).

☞ Третє завдання

- Які ж ви молодці! Так і хочеться промовити: «Спинися, мить! Прекрасна ти!»
- А коли Фауст говорив цю фразу? (Відповіді учнів).

Звернемося до хрестоматії, с.195

➤ Читання «у ролях»

Упродовж 1хв. перегляньте текст і визначтеся, який характер героїв?

А тепер будемо читати. І голосом треба передати впевненість, спокій Фауста; спокусу, підступність Мефістофеля.

А художник Сіверцев побачив героїв такими. (додаток № 3)

- То який шлях обирає Фауст?

Висновок. Укладає угоду й проходить ряд спокус, випробувань.

- Яких? **Це і буде домашнім завданням**, і більш детально розповісте наступного уроку.

А зараз проговоримо: шинок, розваги, чуттєва насолода, молодість, гроші, влада, слава. Але, крім того, він пройшов шлях як вчений, дослідник, правник, богослов, лікар.

- І куди привів його цей шлях? Чи пізнав він вищу істину? Звернемося до монологу Фауста. (**Частина друга. Дія п'ята. Просторе дворище перед палацом. С.212-213**)

Висновок. Пізнав. Істина у тому, що треба служити людям, жити для інших.

IV. Підсумок уроку

Але не всі можуть. Теоретично – знаємо, а практично – не можемо. Людина слабка, егоїстична. Згадайте, про що ми з вами думали, коли йшли вранці до школи: «як важко», «як пережити день»... Думали про буденне, приземлене. І мало хто подумав, як бути корисним рідним, друзям, навіть ворогам.

- Зв'язна відповідь

Яким був шлях Фауста до пізнання істини?

Читайте більше, набирайтеся досвіду від літературних героїв (недарма Фауст – «вічний образ»), намагайтеся бути корисними, потрібними людям...

Шлях Фауста до пізнання істини

«Вічні питання» героя	Мої відповіді
1. Що спонукає Фауста шукати істину?	
2. Яку істину прагне він пізнати?	
3. Який шлях обирає?	

Шлях головного героя

Геста Екман

